

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא למדרשי האגדה - 7110

תאריך עדכון אחרון 24-09-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תלמוד והלכה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): יקיר פז

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yakir.paz@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק במדרשי האגדה הארצישראלים. במהלך הקורס נסקור את ראשית המדרש בספרות בית שני ובספרות התנאים ואת ההקשר ההיסטורי והחברתי שבו התגבשו מדרשי האגדה בתקופה האמוראית וכן את. עיקר הקורס יתמקד בעיון בקבצים העיקריים של מדרשי האגדה תוך דגש על המאפיינים היחודיים של כל מדרש, הטכניקות הפרשניות והסוגות הספרותיות השונות הכלולות בהם, שאלת עריכתם ודרכי מסירתם.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

התלמידים יכירו את המאפיינים הספרותיים, הפרשניים והעריכתיים של מדרשי האגדה השונים, ואת תולדות מסירתם, לצד ההקשר ההיסטורי והחברתי שבה נוצרו. בנוסף, התלמידים יהיו מסוגלים להשתמש במהדורות הביקורתיות של המדרשים, בספרות הלקסיקוגרפית ובמאגרי המידע השונים וכן יכירו את ספרות המחקר הבסיסית בנושא.

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא: מהו מדרש אגדה?

ראשית המדרש: ספרות בית שני

אגדה בספרות התנאית

ההקשר ההיסטורי והחברתי של מדרשי האגדה: הדרשה, הקהל, בתי הכנסת, הפרשנות הנוצרית

טכניקות פרשניות וסוגות ספרותיות במדרשי האגדה

עיונים במדרשי האגדה: בראשית רבה, ויקרא רבה, פסיקתא דרב כהנא, איכה רבה, שיר השירים רבה,

קהלת רבה, רות רבה, אסתר רבה, תנחומא

חומר חובה לקריאה:

ע' ריזל, מבוא למדרשים, אלון שבות תשע"א.

י' לוינסון, הסיפור שלא סופר: אמנות הסיפור המקראי המורחב במדרשי חז"ל, ירושלים תשס"ה

ת' קדרי, מדרשי האגדה האמוראיים, בתוך: ספרות חז"ל הארץ-ישראלית: מבואות ומחקרים, כרך א,

בעריכת מ' כהנא ואחרים, ירושלים תשע"ח, 350-297.

מ' הירשמן ות' קדרי, מדרש אגדה, בתוך: ספרות חז"ל הארץ-ישראלית: מבואות ומחקרים, כרך ב, בעריכת מ' כהנא ואחרים, ירושלים תשע"ח, 552-511.
ספרות מחקרית נוספת תינתן במהלך הקורס

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 60 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 30 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: